

Informatienota raad

Evaluatie Uitvoeringsprogramma Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving 2019

Voor vragen

Telefoonnummer: 14 040
E-mail: gemeente@veldhoven.nl
Datum B en W: 14 april 2020
Registratienummer: 20bs00023

Kennisnemen van

De evaluatie Uitvoeringsprogramma Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving 2019

Inleiding

Op 14 april 2018 is het Beleidsplan Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving (VTH-beleid) vastgesteld. In lijn met ontwikkelingen als de Omgevingswet wordt in dit VTH-beleid gekeken op welke manier de doelen uit het beleid bereikt kunnen worden, in plaats van te kijken naar de dwingende instrumenten die je als overheid inzet. Het UVTH 2020 is een uitwerking van het Beleidsplan VTH en sluit aan bij deze nieuwe denkrichting en aanpak. Het doel staat centraal en daarbij wordt bekeken welke acties en instrumenten nodig zijn om het doel uit het beleid te bereiken.

In 2019 is het UVTH voor de eerste keer op deze manier opgesteld, werken vanuit de doelen. Uit de evaluatie blijkt dat dit een positieve uitwerking heeft gehad.

Het Interbestuurlijk Toezicht (IBT) van de provincie houdt namelijk toezicht op de taken vergunningverlening, toezicht en handhaving door gemeenten en beoordeelt hiervoor onder meer de evaluatie van het uitvoeringsprogramma. Het IBT heeft in 2019 de nieuwe wijze waarop het UVTH is opgesteld positief beoordeeld. Het VTH-beleid is door het IBT aangehaald als voorbeeldfunctie voor andere gemeenten. Verder wordt in het programma Omgevingswet (zowel provinciaal als het huidige gemeentelijk programma Omgevingswet gezamenlijk met gemeente Waalre en Best) het UVTH gezien als voorbeeld voor het 'nieuwe werken' onder de Omgevingswet.

De evaluatie laat zien hoe de gemeente in 2019 vergunningverlening, toezicht- en handhavingsactiviteiten doelgericht heeft ingezet en dat de uitvoeringspraktijk met zowel het programma als met het beleid heeft meebewogen. De verschuiving naar een vraaggestuurde, oplossingsgerichte manier van handelen door de gemeente is steeds beter ingezet.

Kernboodschap

Het college stelt op grond van het Besluit omgevingsrecht jaarlijks een evaluatie van het Uitvoeringsprogramma Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving (UVTH) vast. Op deze manier kan worden getoetst of de beleidsdoelstellingen op het gebied van toezicht en handhaving worden gehaald en kan, als dat nodig is, tijdig worden bijgestuurd. Uit de evaluatie komt een aantal bevindingen naar voren, waaronder het belang van het borgen van het proces 'omdenken naar omwerken', het benoemen van speerpunten bij de in het UVTH opgenomen thema's en het uniformeren van de bronnen en systemen bij de wijze van meten in de aantallen van 'instrumenten'.

De bevindingen zijn verwerkt in het Uitvoeringsprogramma Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving 2020, die op 21 januari 2020 door het college is vastgesteld.

Vervolg

Na vaststelling wordt de evaluatie aangeboden aan de provincie Noord-Brabant. Het Interbestuurlijk toezicht van de provincie houdt toezicht op de taken vergunningverlening, toezicht en handhaving door gemeenten en beoordeelt hiervoor onder meer het uitvoeringsprogramma.

Communicatie en samenspraak

Bekendmaking van de evaluatie van het UVTH vindt plaats via digitale publicatie.

Bijlagen

Evaluatie Uitvoeringsprogramma Vergunningverlening, Toezicht en handhaving 2019

Evaluatie UVTH 2019

Uitvoeringsprogramma vergunningverlening, toezicht en handhaving

2019 was het 1e jaar waarin is gewerkt met de nieuwe opzet van het UVTH, waarbij de doelen centraal staan. Hiervoor waren de evaluaties vooral thema gericht. In het UVTH 2019 wordt de weg ingeslagen van themagericht werken naar doelgericht werken.

Het UVTH verwoordt de methodiek hoe we de denkwijze, zoals beschreven in het VTH beleid, omzetten in een werkwijze. Eerst het centraal stellen van het doel en dan bedenken welke acties en welke instrumenten nodig zijn, dat is de kern van het omdenken. In het UVTH is gekeken op welke manier deze doelen bereikt kunnen worden. Hierbij focussen we voornamelijk op de zaken die bijdragen aan onze doelen en, het belangrijkste, onze werkwijze stemmen we af op het te behalen doel.

Door medewerkers is een aantal voorbeelden genoemd waaruit blijkt dat aan de doelen is gewerkt. Deze voorbeelden worden gebruikt in deze evaluatie van het UVTH 2019.

Bevorderen veilige, gezonde en duurzame leefomgeving

We hebben aan de veiligheids- en gezondheidsspeerpunten, zoals verwoord in de Horecanota, uitvoering kunnen geven door extra inzet van het instrument toezicht. De controles zijn uitgevoerd bij met name supermarkten, slijterijen en kleinere uitgaansgelegenheden en vonden plaats binnen het juridisch kader van de Drank- en Horecawet. Bij evenementen is veel aandacht besteed aan vroegtijdige afstemming met organisaties. Hierdoor ontstaat begrip voor de relatie tussen veiligheid, gezondheid en het organiseren van en handelen tijdens een evenement. De ervaring is hierbij opgedaan dat de regels op het gebied van veiligheid, gezondheid en duurzaamheid beter worden nageleefd.

In situaties waarbij gebouwd en gesloopt wordt, willen we op voorhand sturen met de instrumenten dienstverlening en vergunningen zodat geen onwenselijk situaties op gebied van veiligheid en gezondheid ontstaan. Uit het risicoprofiel volgt de gevraagde inzet van de diverse specialismen zoals de stedenbouwkundige, constructeur, duurzaamheidsadviseur en verkeerskundige. Gebleken is dat het gekozen risicoprofiel in de overdracht van Vergunningen naar Toezicht nog aandacht behoeft. In 2019 hebben we ook het onderzoek afgerond naar het risico op loslatende en brandbare geveldelen in Veldhoven afgerond (n.a.v. de Grenfell Tower ramp in Londen). In Veldhoven zijn geen vergelijkbare risicovolle gebouwen aanwezig.

Bevorderen eigen verantwoorde-lijkheid inwoners

De gemeente Veldhoven wijst aanvragers van vergunningen op de eigen verantwoordelijkheid en zorgplicht. Hierbij wordt vooral ingezet op het contact met de omwonenden. Een voorbeeld hiervan is het burenaakkoord; bij 72 aanvragen in 2019 was een burenaakkoord toegevoegd. Door deze wijze van werken ontstaat ook meer begrip voor de impact van hun handelen op de omgeving. Hierdoor houden aanvragers zich aan de regels, niet omdat het moet, maar omdat ze begrip hebben voor de achterliggende motivering.

We proberen de organisatoren van evenementen zoveel mogelijk bewust te maken van hun eigen verantwoordelijkheid op het gebied van geluidsoverlast. In 2019 heeft de organisatie van het evenement "On Ice", na instructie en kalibratie, eigen geluidsmetingen uitgevoerd om meer grip te krijgen op geluidsoverlast. Bij het evenement "kermis Zeelst" is een vast meetstation geplaatst, dat continue het geluidsniveau op een geluidsgevoelige bestemming heeft gemeten. Bij overschrijding gaat automatisch een bericht naar onder andere de organisatie. Hoewel het doel zich beperkt tot "inwoners" hebben we als Veldhoven in de opdracht gevende rol richting de ODZOB ook een aantal keren succesvol aangestuurd op het aanspreken van de verantwoordelijkheid van de ondernemer in plaats van het kiezen van de handhavingstrategie.

Leveren van goede dienstverlening aan inwoners en bedrijven

Dienstverlening is als instrument veelvuldig ingezet in 2019. Steeds meer geleiden we de klant naar mogelijkheden en proberen we met dienstverlening de drempel naar de gemeente zo laag mogelijk te houden. Als de klant bijvoorbeeld op juiste wijze heeft weten weer te geven wat zijn plannen zijn en dat deskundig heeft laten uitwerken, kunnen we hem of haar met een vooroverleg beter begeleiden in de uitvoering van zijn wensen.

Bij aanvragen, klachten en meldingen hebben we, door het gesprek aan te gaan, gewerkt naar een constructieve relatie met betrokkene(n).

Veldhoven is net als alle gemeenten wettelijk verplicht een goede uitvoering van de VTH-taken te waarborgen. De kwaliteitscriteria zijn richtlijnen om de organisatie zodanig in te richten dat een kwalitatieve taakuitvoering bereikt wordt. In vergelijking tot de laatste jaren zijn er in 2019 veel vergunningen van rechtswege ontstaan. Deze zijn ontstaan door onderbezetting. Deze onderbezetting heeft ook invloed gehad op het niveau van dienstverlening, die in 2019 een stuk verminderd was ten opzichte van voorgaande jaren. Deze ontwikkeling moet meegenomen worden in de evaluatie van onze kwaliteitscriteria.

Betere afstemming
tussen planvorming,
VTH, gemeente,
ketenpartners,
inwoners en bedrijven

Behouden
ruimtelijke kwaliteit
openbaar gebied

Omgevingsdienst
Zuidoost-Brabant
(ODZOB)

Bij procedures rondom planvorming en vergunningverlening hebben we initiatiefnemers er veelvuldig op gewezen om in gesprek te gaan met de directe omgeving. Het doel hierbij is dat initiatiefnemers en belanghebbenden de dialoog met elkaar aangaan waardoor een door alle betrokkenen gedragen plan ontstaat. Deze werkwijze wordt ook steeds vaker op het gebied van toezicht en handhaving ingezet. Maatwerk is toegepast bij de procedure rondom vergunningverlening, toezicht en handhaving van een monumentaal pand. Hierbij heeft afstemming tussen specialistische collega's, ketenpartners (ODZOB en RIEC), de bouwer en andere belanghebbenden plaatsgevonden. Deze partijen hebben we actief betrokken, waarbij we de verschillende belangen hebben geïntegreerd en de verwachtingen vooraf duidelijk uitgesproken. Hierdoor is voorkomen dat een ongewenste situatie is ontstaan op deze locatie. In het algemeen is bij vergunningverlening en toezicht & handhaving intern steeds meer de samenwerking gezocht met elkaar en met de specialistische collega's (integrale veiligheid, verkeer, beheer openbare ruimte et cetera). Tevens zochten wij ook nadrukkelijk de verbinding met onze regionale ketenpartners zoals de GGD, politie, ODZOB en de veiligheidsregio (VRBZO). In de afstemming tussen beleid en uitvoering is terug te zien hoe de systematiek van de Big 8, die in het VTH beleid is uitgewerkt, wordt toegepast. In 2019 is bijvoorbeeld de Horecanota vastgesteld, waarin met betrekking tot de VTH-taken een relatie wordt gelegd met het VTH-beleid en het UVTH..

Door een steeds betere interne samenwerking tussen vergunningverlening en toezicht & handhaving met de afdeling Beheer Openbare Ruimte, zijn met betrekking tot het plaatsen van (bouwgerelateerde) objecten in de openbare ruimte, de interne werkprocessen aangescherpt en duidelijkere werkafspraken gemaakt. Dit heeft tot gevolg dat er beter inzichtelijk is wat in de openbare ruimte wordt geplaatst en hier beter op gestuurd kan worden, waarmee onwenselijke situaties worden voorkomen

Door alert en snel op meldingen te reageren en in contact te treden met burgers en eventuele externe partijen, zijn ongewenste situaties zoals overlast van ongedierte en afval in het openbaar gebied opgelost.

Als het gaat om de ruimtelijke kwaliteit van de gebouwde omgeving is in 2019, door beleidswijziging, een groter geworden verschil te ontdekken tussen ontwikkelen en conserveren. Het risicoprofiel ligt in de nieuwbouw gebieden (zoals Huysackers) hoger dan in bestaande wijken. Bij ontwikkelingen wordt meer vastgehouden aan de regels terwijl bij verbouw in bestaande wijken het 'inwonersprofiel' van de omgeving in hoge mate van belang is als het gaat over de ervaring van de ruimtelijke kwaliteit.

2019 is het tweede jaar dat de ODZOB voor alle deelnemers een jaarverslag heeft opgesteld met betrekking tot de VTH taken die zij uitvoert. Het fundament is gelegd, maar het maken van de jaarrapportages is nadrukkelijk een groeimodel. Dit betekent dat de wensen en ervaringen vanuit de regio welkom zijn om de komende jaren de verantwoording inhoudelijk verder te verbeteren.

Het jaarverslag van de ODZOB bevat al een aantal elementen dat raakvlakken heeft met onze doelstellingen. De Brabantse omgevingsdiensten, de veiligheidsregio's en de waterschappen hebben gewerkt aan een naleefstrategie. Hoofddit hierbij is een omslag van regelgericht naar risico gericht toezicht, waarbij het bijbrengen van bewustwording en het wijzen op de eigen verantwoordelijkheid voorop staat.

De inbreng van Veldhoven voor het opstellen van de regionale operationele kaders (ROK) van de ODZOB heeft geleid tot afstemming van de opzet van het VTH beleid en deze operationele kaders. Dit is een stap dichterbij gelijke uitvoering.

Instrumenten / houvast

De inzet van de VTH-instrumenten heeft als voordeel dat we relatief eenvoudig kunnen tellen hoe vaak we ze hebben ingezet. Het instrument dienstverlening is echter niet goed te tellen, dit doen we als het ware "tussendoor". Hieronder worden de instrumentonderdelen, zoals benoemd in het UVTH opgesomd:

Omgevingsvergunningen en vooroverlegzaken: 582 *
Sloopmeldingen: 135
Meldingen milieu: 60
APV meldingen: 313
Meldingen en vergunningen evenementen: 126
Drank- en Horecaverunningen: 30
Meldingen stadstoezicht: 1820*
Horeca controles: 35 **
bouwcontroles: 439
Controle brandveiligheid gebouwen: 30
Controle brandveiligheid evenementen: 5
Controles asbest gerelateerde sloopmeldingen: 6
Haltafdoeningen horeca: 11
Strafbeschikkingen: 52
Wabo Handhavingszaken: 16

* Van de 15 van rechtswege verleende vergunningen sinds 1 oktober 2010 (inwerkingtreding Wabo) zijn er 7 van rechtswege verleend in 2019. Deze zijn ontstaan vanwege een onderbezetting.

** vooruitlopend op de Horecanota die in de loop van 2019 is vastgesteld, zijn er meer horecacontroles uitgevoerd dan voorgaande jaren om een inzicht te krijgen in knelpunten.

Tussen de te verwachten aantallen uit het UVTH 2019 en de daadwerkelijk gerealiseerde aantallen zit een verschil. De oorzaak ligt waarschijnlijk in de wijze van meten. Het inzichtelijk maken van de inzet van de 'instrumenten' in aantallen, kan namelijk via verschillende gemeentelijke bronnen/systemen opgehaald worden, waardoor niet geheel duidelijk is uit welk bron/systeem de aantallen opgehaald zijn. Door niet op dezelfde uniforme wijze te meten, worden 'appels met peren' vergeleken.

CONCLUSIE

De volgende bevindingen zijn uit de evaluatie en monitoring van het UVTH 2019 gekomen, welke zijn weerslag moeten krijgen in het UVTH 2020:

1. Het borgen van het proces 'omdenken naar omwerken'

In het UVTH wordt de weg ingeslagen van themagericht naar doelgericht werken. Deze denkwijze is intern gepresenteerd aan de medewerkers in de "uitrol UVTH". Deze uitrol heeft vrij laat in het jaar plaatsgevonden. Beter is om de uitrol het gehele jaar door te laten plaatsvinden, waardoor de denkwijze van het UVTH een levend document wordt in de dagelijkse praktijk.

2. Herijken van de 'Tabel doelgericht inzetten van de acties en instrumenten binnen aangegeven thema'

Ten opzichte van de tabel uit het UVTH 2019 dienen er aanpassingen van met name de opgenomen acties plaats te vinden.

3. Speerpunten benoemen bij de opgenomen thema's

In het UVTH 2019 zijn wel een aantal speerpunten uit de thema's te halen, maar niet concreet benoemd. De behoefte van het cluster toezicht en handhaving is om het UVTH uit te breiden met meer thema's en hieraan een prioritering te koppelen. Concrete invulling hiervoor leent zich meer voor een praktisch 'werkprogramma'. Daarnaast wordt sterk de verbinding gezocht met het Integraal Veiligheidsplan.

4. Uniforme bronnen/systemen gebruiken voor de wijze van meten in de aantallen van 'instrumenten'

Tussen de te verwachten aantallen uit het UVTH 2019 en de daadwerkelijk gerealiseerde aantallen zit een verschil. De oorzaak ligt waarschijnlijk in de wijze van meten. Door dezelfde bronnen/systemen te gebruiken in het UVTH en de monitoring zal een meer uniformere wijze van meting kunnen plaatsvinden.

5. Capaciteit

Als gevolg van een capaciteitstekort bij het cluster Vergunningen zijn meer omgevingsvergunningen van rechtswege verleend. De capaciteit van het cluster Vergunningen wordt op peil gebracht door de inhuur en werving van medewerkers. In de evaluatie van de Kwaliteitscriteria wordt dit meegenomen.